

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

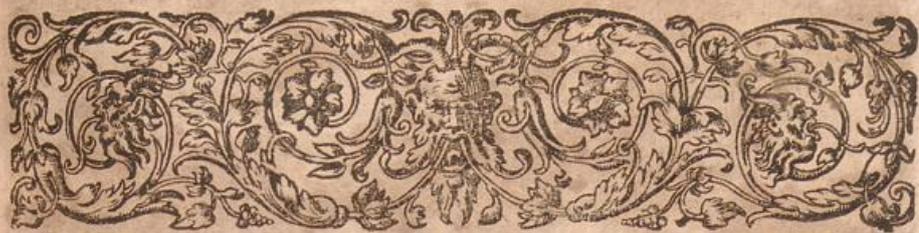
Controversiarvm Omnivm Hviivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

I. An Res & Verba Sacramentorum mutare liceat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

SACRAMENTARIA

GENEALOGIA
MYSTERIOMACHIAE
LUTHERO-CALVINISTICÆ,

Hoc est,

OPPVGNATIO SACRA-
MENTORVM ARCHI-
hæretica,

PARS III.

De Militantis Ecclesiæ Sa-
cramentis.

QVÆSTIO I.

*An Res & verba Sacramentorum mutare
liceat?*

HÆRESIARCH. GNOSTICI, prius
Nicolaitæ dicti, orti sub annum Chri-
sti 60 Res & Verba Sacramentorū in-
uertebāt, teste Irenæo, l. c. 9. & 18. Epi-
pha. har. 26. Suis tamen certis vteban-
tur verbis & rebus, vt Augustinus dicat, 7. de Bapt.

Dd

c. 25.

c. 25. Facilius inueniuntur heretici, qui omnino non baptizant; quam qui non illa verba baptizant.

LUTHERVS I. de capt. bab. c. de bapt. plus omnibus audeat: Quocumque modo, ait, tradatur baptis- mus, modo non in nomine hominis, sed in nomine Domini tradatur, vere saluum facit. Imo non dubitem, si quis in nomine Domini suscipiat, et si impius Minister non det in nomine Domini, verè baptizatum esse in nomine Domini.

Attamen hanc sententiam anno 1535. retractauit homilia 1. de bapt.

BRENTIVS tamen in Catechismo suo, & CINGLIUS I. de vera & falsa relig. c. de bapt. præscriptam baptismi formam haud multum curant.

PAPISTA. Cetera omnis Sectariorum turba hæc temeritatem auersatur; non tamen, quo nos, ex principio. Illi, quia nullum placere Deo cultum volunt, nisi quem ipse instituit: cætera esse *ἐθελοθεσιαίαν*. Nos quia Sacramenta nouæ legis sunt causa gratiæ, at hanc dare folius Dei est: ergo & Dei, determinare Essentialia Sacramentorum.

2. In veteri lege Deus determinauit ritum Circumcisionis, Gen. 17. Agni paschalis, Exod. 12. quæ solum typica erant nostrorum Sacramenta, legaleque gratiam afferebant: quò magis vera oportuit determinari, Vide D. Tho. 3. q. 60. ar. 5.

Res igitur & Verba immutabiliter designauit Autor ipse Sacramentorum; præsertim quoad verborum substantialem integritatem, constante sibi sensu præscriptorum.

Accidentalis integritas in verbis læsa nil officit: nisi fiat animo nouam introducendi ritum in Ecclesiam. &c. Porro vide in meo Luthero-caluin. parte

3. question. 6.

* *

QVÆSTIO II.

¶ An Sacramenta conferant gratiam ex opere operato?

HÆRESIARCH. MASSALIANI anno 361. exortus in Mesopotamia; damnati in Conc. Orient. anno 427. docebant, teste Damasc. no I. de hæresib. Sacramenta accepta animi sordes non exiunt, sed preces, quæ ab illis rectè fundantur.

ARMENI & Cathari idem.

LUTHERANI: Sacramenta volunt nullam immediatè habere efficientiam gratiæ; sed nuda esse signa: mediatè tamen repræsentantè excitare fidem, quæ iust. fiet.

PAPISTA. Sacramentorum & Signa & Verba sunt tum Significatiua, tum Practica & effectiua gratiæ iustificantis, præsupposita tamen fide.

1. Teste Scriptura multiplice in meo Antichristop. 2. q. 4. & 1. Pet. 3. Nos similes formas saluos facit baptisina, qua scil. olim Noe per aquam vere seruatus est cum octo animabus. Non carnis deposito sordum, vt in Circumcisione corporali; sed in anima conscientia bona, iam expiata, in interrogatio in Deum. Quanta typi ac veritatis distantia?

2. Pari typo Gen. 1. Spiritus Domini ferebatur super aquas, vt eas fecundaret à piscibus cœu vitales: Ne mirum sit in baptismo si aqua animare possunt, ait Tert. lib. de bapt.

3. Omnes, 1. Cor. 10. in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari. Et hæc omnia contingebant illis figura, baptismi sc. At in mari verè submersi sunt Ægyptij, saluatus vero Israel: sic in baptismo peccata percunt, saluantur animæ.

Similes figuras agge. it b. Harmin. l. 2. cap. 4.